

S

lo

ě

I

a te

lé

MARK

GRIFFIN

Z

la

HOST

S b ě

r a t e l e

MARK
GRIFFIN z la

When Darkness Calls

Copyright © 2018 by Mark Griffin

Translation © Linda Kaprová, 2020

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2020
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-0224-0 (Formát PDF)

ISBN 978-80-275-0225-7 (Formát ePub)

ISBN 978-80-275-0226-4 (Formát MobiPocket)

1

O deset let dříve

Nůž vyt'ukával do prkénka ostré staccato.

Kuře, mrkev, brambory, špetka soli. Pekáč putoval do trouby, dvířka se zavřela, to vše v jediném plynulém pohybu. Nataša Sickertová se podívala na hodinky. Půl páté. Na oddech může zapomenout. Vytáhla z lednice balíček hotového těsta a rozválela ho. Manžel má sice raději domácí, ale na to dnes prostě není čas. Než vyložila plech papírem, otřela si čelo předloktím. Ruka jí na tváři zanechala bílou šmouhu od mouky. Paže měla šlachovité a štíhlé, ale silné — dřiny se nebála. Sedmatřicetiletá žena s propadlými tvářemi a vodnatýma modrýma očima, které vypadaly, jako by se o ni neustále pokoušel pláč. Jenže Nataša už neplakala. S tím dávno přestala. Ve vedlejší místnosti zazvonil telefon. Po třech signálech se Nataša otočila do chodby.

„Richarde? Zvedneš to?“

Žádná reakce.

Zavřela na chvíli oči, aby se uklidnila, utřela si ruce do zástěry a právě se chystala, že půjde telefon zvednout sama, ale vtom zaslechla, jak manžel hovor přijal. Mluvil hlubokým hlasem a trochu zadrhával. Slyšela ho,

ale slova k ní přes dvě stěny doléhala pouze tlumeně. Doufala, že jde jen o nějaký telemarketing. Rozhovor netrval ani minutu a Nataša zahlédla stín, jak se manžel vracel do patra. Byl to urostlý muž, měřil přes metr osmdesát, ale když chtěl, dokázal se pohybovat nesyšně.

Nakladla na těsto vrstvu broskví z konzervy a posypala je třtinovým cukrem. Shora se ozval důvěrně známý dutý zvuk, jak se zapnula topná spirála. Richard si napouštěl vanu. Znovu se podívala na hodinky a zavrtěla hlavou. Pomyslela si, že manžela asi nikdy nepochopí.

O dvě hodiny později Richard vyšel z domu a nechal za sebou otevřené dveře. Jeho velké tmavé oči obyčejně připomínaly oči panenky, ale toho večera působily v záři pouličních lamp vyčerpaně. Přešel trávník a postavil se doprostřed silnice. Upřeně hleděl na sousední domy, jako by vůbec nevnímal zimu, přestože byl úplně nahý. Jakmile se zpoza rohu vynořilo auto, klesl na kolena. Ozvalo se kvílení brzd, řidič strhl volant, aby muže nesrazil, a v záři reflektorů uviděl zkrvavené Richardovo tělo. Zatroubil. Richard se díval za mizějícím vozem a na tenkých rtech se mu objevil zárodek úsměvu.

Do několika minut se před vchody domků vyrojili sousedé, které ven vylákalo blikání modrého policejního majáku. Seržant Echose a detektiv inspektor Combs se dostavili na místo jako první. V 18.58 zavolal na policejní stanici Richardův soused, dvaasedmdesátiletý William Gardener. I když se Combs cítil po dvojité službě vyčerpaný, okamžitě na únavu zapomněl, jakmile uviděl, v jakém stavu se muž na obrubníku nachází. Richard se neovladatelně třásl, a tak mu detektiv inspektor přehodil přes ramena deku.

„M-moc se omlouvám, že jsem vám způsobil takovou nepříjemnost, pane inspektore.“

„To je v pořádku.“ Combs si k Richardovi přidřepal a s vlídným úsměvem dodal: „Sousedé říkali, že na silnici došlo k nějakému incidentu.“

„To ne, pane inspektore,“ odpověděl Richard. „K incidentu došlo ve vaně.“

2

Holly Wakefieldová stála za katedrou v posluchárně londýnské King's College v ulici Strand. Na sobě měla tmavé kalhoty, bílou košili a černé sako šité na míru. Hnědé vlasy nosila stažené do ohonu, který si za normálních okolností žil svým vlastním životem, nyní však Holly ztuhla a ponořila se do hlubokého zamyšlení. Jako by čekající dvaatřicítka studentů před sebou přestala vnímat.

„No dobře,“ pronesla a vzhledla k posluchačům, „co třeba tohle: ‚Psychopaté terapii dobrovolně nevyhledávají.‘“

Ring byl volný. Studenti z Holly nespouštěli oči a ozubená kolečka v hlavách se jim divoce roztočila.

„Kdo to tvrdí? Tak se ukažte.“

Ruku zvedla světlovlasá dívka.

„Seto?“

„Výborně, Abigail. Přesně tak, Michael Seto. Cituji: ‚Spíš je k tomu přinutí zoufalí příbuzní nebo soudní příkaz. Pro psychopata je terapeut jen další jedinec, kterého je potřeba obelstít, a psychopat svou roli způsobně hraje, dokud nepřesvědčí terapeuta o své nápravě.‘ Konec citátu.“ Na chvíli se odmlčela a pokračovala.

„Jestli trefíte tohle, tak vás zvu na kafe. ‚Psychiatri mu tak vystavili bianco šek pro vražedné řádění.‘ Výstižně řečeno.“ Moře prázdných výrazů. „Chcete poradit?“ Ani nečekala na odpověď. „*Kainovo znamení.*“

Přecházela za katedrou sem a tam. „Teď na vás ještě vytahuju bibli, co...“

Ze zadních řad se ozval mužský hlas. „Luis Hutchins?“

„Ne, Bene. Ale no tak. *Studie lidského násilí*.“ Další ruka vylétla vzhůru.

„Ano, Patriku?“

„Fredric Wertham?“

„Díky, Patriku! Ano. Máš u mě kafe.“

„Prosím s mlékem. A dva cukry.“

„Hned jsem si to myslela. Zkuste mi někdo ten citát vyhledat.“ Stránky zašustily a Sára se pustila do předčítání.

„Obžalovaný může být označen za psychicky nemocného, nějaký čas stráví v ústavu, odkud ho propustí bez jakékoli podmínky či jiného typu dohledu. Pokud spáchá další vraždu, obhájce může poukázat na psychiatrický posudek a každý státní zástupce ví, že ho tudíž nelze odsoudit za vraždu prvního stupně. Psychiatři mu tak vystavili bianco šek pro vražedné řádění.“

„Díky, Sáro. To bychom měli jednu mrazivou myšlenku na pondělní ráno. Poslechněte si další. Peter Sutcliffe alias Yorkshirský rozparovač si odpykává dvacet souběžných doživotních trestů za to, že v osmdesátých letech zavraždil v oblasti Yorkshiru a Velkého Manchesteru třináct žen a o vraždu dalších sedmi se pokusil. V roce 2011 mu zamítli žádost o podmíněčné propuštění po třiceti letech za mřížemi, ale v říjnu 2015 se ocitl bez železek mezi lidmi, když ho vezli na oční kliniku kvůli operaci šedého zákalu. Pustili ho na nás. Jak se něco takového může stát? Jeho psychiatr a někdejší ředitel detenčního ústavu Broadmoor doktor Kevin Murray prohlásil, že riziko recidivy je u pacienta ‚nízké‘.

Nízké riziko. Já bych mu nesvěřila ani gumového medvídka! Četl jste někdo Murrayovu psychologickou analýzu Yorkshirského rozparovače?“

Všichni svorně zavrtěli hlavou.

„Přečtěte si ji večer při svíčkách a poděláte se strachy.“ Holly nahlédla do jednoho z mnoha okopírovaných dokumentů na katedře. „Posuňme se k Sutcliffovu *modu operandi*. Jak se projevoval? Charakteristické znaky a zranění, které na tělech obětí zanechával, jsou něčím na způsob podpisu. Taková signatura je unikátní a plní jen účel vrahova emocionálního uspokojení. Nemusí nutně přispět k usmrcení oběti. Uved'te mi nějaký příklad promyšleného podpisu.“

„Změna polohy oběti po smrti?“

„Ty dneska jedeš, Bene. Ano, může to být například naaranžování oběti do určité pozice. Otočení tváří dolů nebo nahoru, podepření těla do vzpřímené polohy, jako by oběť dosud žila — dá se to vykládat i jako určitý ritualismus. A teď přichází to zásadní: spolu s tím, jak se sériový vrah na čin a prostředí adaptuje a jak dosahuje vyšší efektivity, může změnit *modus operandi*, avšak jen velmi výjimečně mění svůj podpis. Uved'te mi příklad součásti Sutcliffova podpisu.“

„Nepoužíval šroubovák?“

„Používal. A čím více žen zabil, tím zuřivěji si počíнал. To se pak projevovalo nadbytečnou mírou použitého násilí. Jednu z žen, Emily Jacksonovou, například bodl dvaapadesátkrát.“

Zazvonění ohlásilo konec hodiny.

„Fajn. Domácí úkol: podpis Yorkshirského rozparovače byla hluboká rána do břicha oběti způsobená poté, co ji do hlavy udeřil kladivem. Tři psychiatři, doktor Milne, McCulloch a Kay, mu v rámci obhajoby

diagnostikovali skrytou paranoidní schizofrenii — dostal za úkol ve jménu Božím zabíjet prostitutky a zbavovat svět těchto nežádoucích osob. Pravděpodobnější hnací silou však u něj byla jeho nenávist k ženám, obzvlášť k prostitutkám, a sexuální vzrušení vyvolané působením tohoto typu zranění. Odkud pramenil jeho fetišismus, zaměřený na působení hlubokých ran v oblasti břicha? Napište mi o tom dva tisíce slov.“

Holly se pustila do sklízení poznámek a studenti za zvuků šoupání židlí vstávali. „Napovím vám,“ dodala. „Podle některých v tom hrála roli jedna hrůzostrašná výstava viktoriánských voskových figurín v Morecambe. Uvidíme se příští pondělí. To je pro dnešek všechno. Ať už vás tu nevidím, vy schizoidi.“

3

Šedá mračna, která celé dopoledne zastírala slunce, se nerozptýlila a přes město se jako šedý dým hnala jedna vydatná přeháňka za druhou.

V tu dobu vládl v londýnských ulicích hustý provoz. Holly jela po nábřeží Temže stáječícím se do oblouku, klepala si o volant do rytmu, zatímco déšť, jenž se rozstříkával po čelním skle, bubnoval do střechy auta. Zbožňovala svoje MG. Jasně červený vůz z roku 1982 pro ni ztělesňoval představu klasiky. Pootevřela okénko, aby si vychutnala vzduch a vůni deště — toho londýnského, nesoucího od Temže nepatrnou příchut' soli. Mohutná řeka se jí občas za auty ztrácela z dohledu, ale tu a tam se objevila mezera a Holly po straně zahlédla světla a stožáry lodí. Už přišel listopad a za měsíc, až město zaplní návštěvníci chtiví vánočních radovánek a nákupů s vidinou slev, tu auta budou stát nárazník na nárazníku.

Podívala se na hodinky. Bylo ke třetí odpoledne, a tak projela Westminsterem, minula park Belgrave Square Garden a za chvíli už se ocitla na Cromwell Road, kde na ni ze všech obchodů mávaly všudypřítomné slevové poutače. Za pět minut vjela do tiché rezidenční ulice, lemované georgiánskými domy, a odbočila k léčebně Wetherington. Budova se žlábkovanými sloupy u vchodu a fasádou z bílého kamene působila majestátním dojmem. Přestavba proběhla v osmdesátých letech, kdy

se sem začali stěhovat majetnější obyvatelé. Holly opatrně přejela zpomalovací prahy a zaparkovala na vyhrazeném stání pro personál, jež bylo označené jejím jménem. K bytelným kovovým dveřím nemocnice vedla pěšinka osázená azalkami. Nad vchodem byla vedle bezpečnostního osvětlení připevněná širokoúhlá kamera, která zachycovala vše, co se přiblížilo po cestičce nebo se ocitlo na parkovišti.

Holly protáhla kartu čtečkou a ozvalo se hlasité duté cvaknutí, jak se elektromagnetické spojení přerušilo. Pak už stačilo dveře otevřít jediným dotykem. Přivítalo ji teplo a jasné světlo zářivek na stropě. Vyrázila k bezpečnostní kontrole, kde prošla rámem, a Edyta, členka ostrahy, ji zapsala a zkušeně jí prohledala kabelku.

„Zdravím vás, Holly.“

„Dobrý den, Edyto. Zajímalo by mě, kam se poděl víkend. Jak je na tom Mike s tou nohou?“

„Příští sobotu mu sundají sádku. Už se pod ní zase škrábal mojí pletací jehlicí. Nic bych proti tomu neměla, kdyby mi pokaždé nevypáral kus svetru.“ Vrátila Holly kabelku. „Tak ať to jde.“

Holly pokračovala do šatny, kde se převlékla do bílého lékařského pláště a vzala si podložku na psaní s klipem. Cestou dlouhou chodbou k ordinacím v oddělené budově se zdravila s ostatními lékaři a sestrami. Za kruhovým recepčním pultem byly dveře, které vedly dál do nitra léčebny. Když se Holly blížila, staniční sestra zrovna třídila karty do nízkých štosů.

„Ahoj, Jackie. Máš fofr?“

„Dalo by se říct. Pro začátek na pánech netekla teplá.“

„Studené sprchy v ústavu pro choromyslné? Kde to jsme, léta Páně 1869?“ Holly si vyzvedla svůj seznam a na čele se jí objevily vrásky. „Jak se daří Leemu?“

„Moc mě to mrzí, holka zlatá, ale dneska ráno to na něho zase přišlo.“

„Ale ne... Vždyť se s risperidonem tak zlepšil.“

„Bylo to dost vážné. Museli ho izolovat.“

„Je Max u sebe v kanceláři?“

Jackie přikývla. „Už na tebe čeká.“

Provozní ředitel léčebny Max Carrington mlčel, ačkoli Holly chodila sem a tam před jeho pracovním stolem. Pěsti zatínala tak křečovitě, až jí zbělely klouby.

„Měls mi zavolat, Maxi. Znáám ho líp než kdokoli jiný.“

„To nijak nerozporuju, ale...“

„Co se vlastně stalo?“

Max si sundal brýle a stiskl si kořen nosu, jako by se o něho pokoušela bolest hlavy. „Dostal silný záchvat s bludy. Začal si ubližovat. Spustil se poplach, a když zřízenec otevřel dveře cely, Lee na něho zaútočil.“ Max na Holly mžoural, a tak si brýle zase nasadil. Přes tlustá skla se z jeho pohledu dalo těžko něco vyčíst.

„Je ten zřízenec v pořádku?“

„Schytl to Alan, jeden z těch nových. Trochu to s ním otrásl, ale nic horšího. Mluvil jsem s ním a nebude to hlásit.“

„To jsem ráda. Díky, Maxi. Fajn, jsem tu, tak Leeho přived'te, at' s ním můžu promluvit.“

„Víš, že ti nemůžu vyhovět.“ Brýle opět putovaly do ruky a palec s ukazovákem se vrátily na své místo u kořene nosu. „Nesmíme ho zvýhodňovat. Vedení by řádilo jako černá ruka.“

„Maxi...“

„Ne, Holly. Poslouchej mě, prosím tě. Lee je... jeden z těch komplikovanějších případů. Nejdřív tři roky

v Parkhurstu, teď deset u nás. Do zítřka musí zůstat v izolaci. Nikam nepůjde.“

„Tak ho nechte v cele, ale co kdybych zašla já za ním?“

„Kristepane, Holly! Je to vrah! Přece chápeš, jak je nebezpečný.“

„Mě poslouchá, Maxi, vždyť to víš.“ Ztišila hlas. „Přijímám plnou odpovědnost za veškeré následky. Prosím.“

Když Holly vešla do cely, Lee Miller si vykládal pasiáns. Tvář měl rozrytou sveřepými vráskami a plet' mu zeshledla, jako by se do ní krvi nechtělo. Z obočí mu už nezbylo nic a po narezlých vlasech na hlavě zůstal jen náznak. Seděl za jednoduchým stolem, klopil oči, takže mu do nich neviděla, a obracel karty, jako by její přítomnost vůbec nevnímal. Holly však věděla, že ji Lee sleduje. Až na tiché pleskání karet vládlo hrobové ticho. Potom muž nepatrně zvedl hlavu a tím drobným pohybem jako by ožil i zbytek jeho těla.

„Nazdar, Holly.“

To bylo pozvání.

„Ahoj, Lee.“ Svlékla si plášť a pověsila ho na židli naproti muži. Zůstala chvíli stát a sledovala ho. Potom opatrně odsunula židli a co možná nejtišeji usedla. „Jak se cítíš?“

„Když tě vidím, tak líp. Co pondělní studenti?“

„Fajn, pár slibných kousků. Už začínají citovat Seta.“

„Seto je přechválenej. Mě vždycky dostane Newman nebo Lykken. Takže máš po škole a teď tě čeká zbytek týdne zpátky tady, v náruči zla.“

„Zlo nečíhá, v místech, která jsou nám známá, nýbrž mezi nimi.“

„Howard Phillips Lovecraft.“

„Výborně.“

Stále se vyhýbal očnímu kontaktu. Klopil hlavu a pohled upíral na karty.

„Co se stalo, Lee?“

Natáhla ruku a nechala ji ležet na stole v jeho dosahu. Dobře si uvědomovala, že ji sledují kamery. V tu chvíli k ní Lee vzhlédl. Během jeho lesknoucích se jasně modrých očí bylo protkané prasklými červenými žilkami. Navzdory podlitinám v obličeji na něm poznala, že plakal. Také on položil ruku na stůl, blízko její ruky, ale nedotkl se jí.

„To je jedno. Vypadáš unaveně. Šlas pozdě spát?“

„Dalo by se říct.“

„Novej přítel?“

„Ne.“

„Tak co teda?“

„Práce.“

Oči se mu nepatrně zúžily. „Pořád ještě poznám, když lžeš.“

„Nelžu. Co se stalo, Lee?“

„A jáje, už jsme zase zpátky u mě, co?“

„Ano.“

„Moje oblíbený téma.“ Na chvíli se odmlčel. „Hned po tobě.“

„No tak, Lee, pojd'me si o tom popovídat.“

„Je to nutný?“

Na okamžik nastala patová situace, ale potom Lee sklopil oči, což Holly pochopila jako signál, že může pokračovat.

„Byly ty obrazy hodně hrozné, Lee? Cos viděl?“

Odtáhl ruku a náhle působil zranitelně.

„To samý, co vždycky. Netvora.“

Vyčkávala.

„Ne empiricky vzato. Ale přesto netvora. Myslel jsem, že mě tentokrát objeví. Musel jsem ho zastavit. Jediný způsob, jak jsem to mohl udělat, byl nabídnout mu vlastní krev. Tak jsem se pořezal.“

„Čím?“

Roztáhl prsty na ruce. „Posledně mi moc dobře neostříhali nehty. To od nich nebylo pěkný.“ Svěsil paže a vzdychl. „Jak je na tom ten zřízenec? Ještě jsem ho neviděl. Když se mi ve dveřích objevila neznámá tvář, hrozně jsem se lekl. Nosí šedý vousy?“

„Ne.“

„Hm. Někdo ale nosí. Viděl jsem někoho se šedivýma vousama.“

„Co tě přimělo přestat?“

„Už jsem myslel, že ho zabiju. Jenže to už nesmím, nebo snad jo?“

„Ne.“

„Pořád opakoval moje jméno. ‚Lee, všechno je v pořádku, Lee. Všechno je v pořádku, Lee. Jsem tady. Jsem tady.‘ Chtěl jsem se ho zeptat, jestli je skutečně tady, v doslovným kvantově fyzikálním slova smyslu, ale v tu chvíli mi ho najednou bylo líto. A vůbec, co se stalo, stalo se. Určitě bude v pohodě.“

„Už je.“

„Požádal o přemístění?“

„Ne.“

„Takže držák.“ Usmál se, ale ne očima. „Těším se, až ho poznám.“

„Nechci, abys ubližoval dalším lidem, Lee.“

„To nezávisí na mně. O tom rozhoduje ten, co mi šeptá v hlavě.“

„Pověz mi ještě o tom netvorovi.“ Chvilí mlčela. „Kdes ho viděl?“

„Doma.“

„Doma?“

„Jo,“ odpověděl sotva slyšitelně. „Šedý vousy... já...“
Nedořekl. Soustředil se. „Viděl jsem ho pootevřenými dvířkami skříně. Jen záblesky. Pohyboval se hrozně rychle. Stříbrná a rudá. A ty dveře, co jsem se za nima schovával, nešly pořádně dovřít. Zoufale jsem je držel konečkama prstů. Měl jsem pocit, že se pomalu otevrou a on mě objeví...“ Zajíkl se a zdálo se, že se stahuje do sebe. „Ne, já nechci. Nechci vzpomínat. Ted’ ne. Chci hrát karty.“

„Co kdybychom si zahráli spolu?“

„Dnes ne.“

„Nechci, aby ses uzavíral, Lee. Vždyť už to vypadalo tak dobře.“

„Vážně?“

„Ano. Líp spíš. Už nemáš takové výkyvy nálad. Vrátila se ti chut’ k jídlu.“

„Chut’ k destrukci. Připadám si osamělejší než kdy dřív.“

„Jsem tady, Lee.“

„Ale ve skutečnosti nejsi, vid’? Nejsi tady. Jsi venku a koukáš dovnitř.“

Začínal se rozčilovat.

„Ne, jsem uvnitř, Lee. Vždycky budu.“

Velmi dlouho si ji měřil pohledem, až nakonec oči odtrhl a pevně je zavřel, jako by překonával bolest. Naklonila se k němu blíž. „Lžu snad?“

„Ne,“ zašeptal.

Vteřiny napjatého ticha se natáhly na minuty, až kdosi zaklepal na dveře, které se otevřely, a dovnitř vstoupil zřízenec.

Holly se otočila. „Už?“